

در ابتدای کلام جمله‌ای رساتر و گویاتر و زیباتر از این سخن یافت نشد که مطلع سخن بدان بیاراید و آن کلام امام صادق(ع) است، شخصیتی که به لباس زینده‌ی پاکی و عصمت آراسته است. آن حضرت فرمود: هل الدین الا الحب آیا دین جز محبت است. (۱) به یک تعبیر هر کاری در نظام زندگی بشری، در مدرسه، خانواده، اجتماع و... اگر رنگ و بوی عشق و محبت نداشته باشد، رنگ الهی و دینی ندارد و امیر مومنان علی(ع) اساس و محور عقل و خرد را دوستی و محبت با مردم می‌داند، آنجا که می‌فرماید: راس و العمل التودد الی الناس. (۲) در قرآن کریم که سند زنده و جاوید نظام اسلامی ماست در خصوص گسترش و پیوند قلب‌ها در بین سخت‌ترین و خشن‌ترین انسان‌های تاریخ، به پیامبر(ص) این‌گونه خطاب می‌کند و رمز موفقیت و اتحاد بین قبایل بدور از تمدن آن روزگار را در نوع برخورد مهرورزانه و محبت آمیز او می‌داند. (۳) حتی در جنگ‌های مسلمانان که برای دفاع از حریم محرومان و ستم دیدگان انجام می‌گرفت جایی برای مهر، محبت، عدل و انصاف برای متعلقات دشمنان، از قبیل خانواده، خانه و کاشانه و حتی حیوانات و گیاهان مربوط به آنان لحاظ می‌شد.

لذا جایگاه مودت، رحمت، مغفرت، عفو و گذشت، عاطفه و مهرورزی در فرهنگ اسلام جایگاهی ویژه دارد و شاید بتوان گفت که یکی از برجسته‌ترین ویژگی‌های پیامبر(ص) که دارای جمیع صفات پسندیده انسانی الهی است، رافت و مهربانی است که در قرآن بدان اشاره شده است.

پیامبری که رنج مومنان برایش بیش از خود مومنان گران می‌آید و برای هدایت آنان حریص و به آنها بسیار رئوف و مهربان است (۴) تا جایی که خداوند در خصوص شدت عشق و علاقه او به انسان‌های، او را دلداری می‌هد و می‌فرماید: شاید جان خورد را از دست بدهی به خاطر (هدایت) آنان که (چرا) ایمان نمی‌آورند (۵) امسال که از سوی مقام معظم رهبری به نام سال پیامبر اعظم(ص)، نبی رحمت، الگوی عشق و مهر عطف، اسوه‌ی حسنه، سمبل ایثار و گذشت و فداکاری، پرچم دار قسط و عدل مزین شده، مقارن است با موضوعاتی که رییس محترم جمهوری اسلامی ایران، جناب آقای دکتر محمود احمدی‌نژاد، در آغاز سال تحصیلی ۸۶-۸۵ و در یکی از مدارس تهران برای فراخوان ملی پرسش مهر ۷ مطرح کرده‌اند. این تقارن فرصتی است مغتنم که با استفاده از تجربه ماندگار شش دوره پرسش مهر گذشته و مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، بر تداوم و استمرار آن در راستای ماموریت‌ها و وظایف خود، «فراخوان پرسش» را در سطح مدارس راهنمایی و متوسطه، مراکز تربیت معلم، آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای و در سطح فرهنگیان سراسر کشور اعلام و از علاقه‌مندان دعوت نماییم تا با شرکت در این حرکت عظیم فرهنگی در ارتقای سطح علمی آحاد جامعه و پیشرفت همه جانبه کشور سهیم باشند.

امید است مدیران و اولیای محترم مدارس و کلیه‌ی دست اندرکاران نظام تعلیم و تربیت از حوزه‌های صف تا ستاد با تمهید مقدمات لازم و اطلاع رسانی دقیق، مناسب و بموقع، زمینه‌ی اجرای مطلوب و موثر این فراخوان بزرگ را فراهم نمایند.

دبیرخانه فراخوان ملی پرسش مهر ۷

وزارت آموزش و پرورش

الف-اهداف:

۱. پرورش روحیه پرسش‌گری و توانایی نقد و تحلیل پدیده‌ها در مخاطبان؛
۲. حساس کردن فضای فرهنگی جامعه و جلب مشارکت فرهنگیان و دانش‌آموزان در آن؛
۳. ایجاد و تقویت تعامل بیشتر بین معلمان و دانش‌آموزان؛
۴. ایجاد نشاط، شادابی و تحرک بیشتر در مدارس؛
۵. ترویج و تقویت امر تحقیق و پژوهش در آموزش و پرورش؛
۶. شناسایی مسایل، موانع و مشکلات جامعه و ارائه راهکارهای مناسب؛
۷. ایجاد و تقویت روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری و خودباوری در مخاطبان؛
۸. شناسایی، رشد و پرورش و هدایت استعدادها بالقوه مخاطبان؛
۹. ایجاد زمینه مناسب برای بازنگری و اصلاح فعالیت‌های جاری؛
۱۰. گسترش و تقویت فعالیت‌گروهی.

ب-اصول و سیاست‌ها اجرایی:

جذابیت: خلاقیت، تسهیل در انجام امور و پرهیز از تکلف و مشقت برای مخاطبان؛
مخاطب محوری: جلب اعتماد و اطمینان، ایجاد تفاهم، همدلی و صمیمیت در بین مخاطبان؛
ضابطه محوری و قانون‌مداری: پرهیز از اعمال سلیقه‌های شخصی، جناحی و سیاسی در برخورد با مخاطبان؛
کارآیی: تاکید بر فرهنگ خودی و جنبه‌های علمی، کاربردی و قابلیت اجرایی آن، با ارائه شیوه‌های متناسب، جدید و انجام دادن کارها به شیوه منظم با کم‌ترین اتلاف وقت؛
تمرکز زدایی: اجتناب از تمرکزگرایی، واگذاری مسئولیت‌های اجرایی به دانش‌آموزان و معلمان؛
به روز کردن ابزارها و شیوه‌ها: استفاده از فناوری، علوم و فنون جدید و برنامه ریزی برای حداکثر بهره‌برداری از امکانات موجود؛
مخاطب شناسی: توجه به نیازها، علایق، خواسته‌ها و ویژگی‌های روحی، سنی و جنسی مخاطبان؛
مشارکت‌جویی: جلب مشارکت فعال سایر سازمان‌ها و نهادهای مرتبط، به ویژه حوزه‌های داخلی آموزش و پرورش و دانش‌آموزان و فرهنگیان؛
مستندسازی: جمع‌آوری و نگهداری سوابق فعالیت‌ها و آثار مخاطبان و بهره‌گیری مطلوب از آنها.

ج-موضوع فراخوان پرسش مهر ۷ (پرسش‌های مطرح شده در آغاز سال تحصیلی ۸۶-۸۵)

- نقش مهرورزی در پیشرفت و تعالی جامعه چیست؟
- نقش مهرورزی در برپایی عدالت و ایجاد وحدت و اتحاد چیست؟

- نقش مهرورزی در ایجاد جامعه نمونه و پیشرفت چه چیزی می‌باشد؟
- چه کنیم که یکدیگر را دوست داشته باشیم؟
- موانع محبت چیست و چه کسانی نمی‌خواهند انسان‌ها دوست، یار و عاشق یکدیگر باشند؟

د- سرفصل‌ها و عناوین مربوط به تمام رشته‌ها

۱- دانشجویان مراکز تربیت معلم، فرهنگیان، آموزشیاران نهضت سواد آموزی

- نقش و تاثیر عوامل فرهنگی در نهادینه شدن مهرورزی در جامعه
- نقش حکومت و دولتمردان در گسترش مهرورزی
- هویت ملی و دینی و نقش آن در توسعه محبت و مهرورزی
- مهرورزی و رابطه آن با وحدت و همبستگی ملی
- خانواده و نقش آن در برابر محبت و مهرورزی
- پیش نیازها و راهکارهای عملی توسعه مهرورزی در بخش‌های گوناگون جامعه
- مبانی فکری، باورها و اعتقادات مردم و تاثیر آن در گسترش مهرورزی
- نقش محبت و مهرورزی در فرآیند تعلیم و تربیت

۲- ویژه دانش آموزان دوره متوسطه

- نقش هویت ملی و دینی در توسعه مهرورزی
- خانواده و نقش و تاثیر آن در توسعه مهرورزی
- نقش دانش‌آموزان در رشد، توسعه و نهادینه شدن مهرورزی در جامعه
- نقش محبت و مهرورزی در پیشرفت و آینده درخشان کشور
- تعاملات جهانی و ارتباط آن با مهرورزی
- عدالت و رابطه آن با مهرورزی و محبت
- راه‌حل‌ها و راهکارهای عمل در برخورد با موانع مهرورزی
- نقش انقلاب اسلامی در توسعه مهرورزی
- اعتقاد به منجی عالم بشریت و تاثیر آن بر مهر و محبت در جهان امروز
- جایگاه محبت و مهرورزی در اسلام

۳- ویژه دانش‌آموزان راهنمایی

- نقش دانش‌آموزان برای استقرار و نهادینه شدن مهرورزی در جامعه
- نقش دولتمردان و مسئولان در توسعه و گسترش مهرورزی
- نقش پدر و مادر در توسعه و گسترش مهرورزی

- نقش مدیران، معلمان و مربیان در توسعه و گسترش مهرورزی
- نقش انتظار فرج حضرت امام زمان (عج) در گسترش مهرورزی
- جایگاه محبت و مهرورزی در اسلام
- نقش انقلاب اسلامی در توسعه و گسترش مهرورزی

ه- مخاطبان فراخوان ملی پرسش مهر:

- گروه اول-دانش آموزان پایه اول و دوم راهنمایی
- گروه دوم-دانش آموزان پایه سوم راهنمایی
- گروه سوم-دانش آموزان پایه اول و دوم متوسطه
- گروه چهارم-دانش آموزان پایه سوم متوسطه و پیش دانشگاهی
- گروه پنجم-دانشجویان مراکز تربیت معلم، فرهنگیان و آموزشیاران نهضت سواد آموزی

و- قالب‌های ارایه آثار:

- مقاله پژوهشی (کلیه مخاطبان) به صورت انفرادی و گروهی (حداکثر ۳ نفر) (حداکثر در ۱۰۰ صفحه A۴)
- شعر (کلیه مخاطبان) به صورت انفرادی (هر نفر ۱۲ اثر)
- نثر ادبی (کلیه مخاطبان) به صورت انفرادی (حداکثر در پنج صفحه A۴)
- داستان کوتاه (کلیه مخاطبان) به صورت انفرادی (حداکثر در پنج صفحه A۴)
- نشریه غیر حرفه‌ای (ویژه دانش آموزان) به صورت گروهی (حداقل ۳ و حداکثر ۵ نفر)
- نشریه دیواری (ویژه دانش آموزان) به صورت گروهی (حداقل ۳ و حداکثر ۴ نفر) در ابعاد ۷۰×۱۰۰
- نمایشنامه‌نویسی (ویژه فرهنگیان و دانشجویان) به صورت انفرادی
- ساخت فیلم کوتاه (کلیه مخاطبان به استثنای دانش آموزان راهنمایی) به صورت انفرادی
- هنرهای تجسمی (کلیه مخاطبان) به صورت انفرادی
- فقط در رشته‌های: طراحی، نقاشی و کاریکاتور در ابعاد ۷۰×۱۰۰
- ساخت و بلاگ (کلیه مخاطبان به استثنای دانش آموزان راهنمایی) به صورت انفرادی
- ز- ترکیب ستاد اجرایی فراخوان پرسش مهر استان

اعضا ستاد:

- رییس سازمان آموزش و پرورش
- رییس ستاد
- معاونین سازمان
- معاون آموزشی و تربیت بدنی
- قائم مقام
- عضو

دبیر اجرایی	- رییس گروه امور پرورشی
عضو	- کارشناس مسئول فرهنگی و هنری یا اجتماعی
عضو	- کارشناس مسئول روابط عمومی
عضو	- دبیر ستاد بزرگداشت و مقام معلم
عضو	- کارشناس مسئول حراست
عضو	- مدیر امور مشارکت‌های مردمی

تبصره ۱: ستاد اجرایی استان می‌تواند حسب مورد از صاحب‌نظران و کارشناسان مرتبط، بدون داشتن حق رای در جلسات دعوت به عمل آورد.

تبصره ۲: ترکیب اعضا و شرح وظایف ستاد پرسش مهر منطقه متناظر و با تشخیص ستاد استان تدوین و ارسال شود.

ح- عناوین مهم‌ترین برنامه‌های مناطق و استان:

- اطلاع‌رسانی و تبلیغات لازم و تنظیم و ارسال دستورالعمل‌های مربوط
 - برگزاری دوره‌های آموزشی-توجیهی و همایش‌های استانی و منطقه‌ای برای دانش‌آموزان و دبیران
 - برگزاری کنگره‌های منطقه‌ای و استانی برای تقدیر از برگزیدگان و ارایه آثار برتر
 - برپایی نمایشگاه آثار برتر دانش‌آموزان و فرهنگیان
 - چاپ آثار برتر استانی
 - تشکیل میزگردهای علمی و مجامع بحث و گفتگو با حضور متخصصین علمی و فرهنگی
 - انعکاس برنامه‌ها و فعالیت‌های طرح فراخوان با همکاری صدا و سیمای استان و نشریات محلی
 - اختصاص شماره تلفن تماس برای پاسخگویی به سوالات مخاطبان
 - تشکیل هیأت داوری برای بررسی آثار
 - تشکیل گروه نظارتی برای ارزشیابی فعالیت‌های مناطق مدارس
 - اختصاص نشریات داخلی سازمان به موضوع پرسش مهر
 - مکاتبه با معلمان، دبیران، مدیران مدارس برای دعوت به شرکت در فرخوان و اطلاع‌رسانی لازم به دانش‌آموزان
 - فعال کردن شوراهای دانش‌آموزی و دیگر تشکلهای دانش‌آموزی با واگذاری بخشی از فعالیت‌ها به آنان
- تبصره: ترکیب اعضا ستاد اجرایی پرسش مهر مدارس و عناوین برنامه مطابق شیوه‌نامه شماره ۴۳۰/۳۴۴۸ مورخ ۱۳۸۲/۸/۱۱ می‌باشد.

ط- نکات مهم:

- استانها موظفند نشانی اختصاصی سایت اینترنتی پرسش مهر خود را حداکثر تا پایان آذرماه سال جاری به دبیرخانه مرکز ارسال نمایند.

- حضور نماینده استانداری در ستاد استان و دو نفر از دانش‌آموزان و فرهنگیان برگزیده سال‌های قبل در ستاد اجرایی پرسش مهر به عنوان مشاور مورد تاکید است.

- هر استان باید پس از دریافت شیوه‌نامه، ستاد اجرایی را تشکیل و اعضای آن، به ویژه دبیر اجرایی پرسش مهر را تا آخر آذرماه سال جاری به دبیرخانه مرکزی معرفی نماید.

- مسابقات فرهنگی و هنری، امسال با عنوان سال پیامبر اعظم(ص) برگزار خواهد شد. ستاد اجرایی استان مشروط بر این که به هیچ کدام از برنامه‌ها (پرسش مهر و مسابقات فرهنگی و هنری) از نظر «محتوا و آمار و زمانبندی» لطمه‌ای وارد نشود، در صورت صلاحدید، مجاز است برخی از رشته‌ها را در همدیگر ادغام نماید.

- لازم است کارهای تبلیغاتی و خلاصه گزارش استان‌ها در خصوص نحوه اجرای «فراخوان پرسش مهر ۷» حداکثر تا پایان دی‌ماه جهت بررسی به دبیرخانه مرکزی ارسال شود.

- هر استان موظف است همایش تقدیر از برگزیدگان پرسش مهر سال‌های قبل، اعضای شورای دانش‌آموزی و دیگر تشکلهای دانش‌آموزی برای دعوت به همکاری و شرکت در فراخوان مورد تاکید است.

- ارائه خلاصه آثار مقالات پژوهشی، داستان‌نویسی، نشریه غیرحرفه‌ای به همراه اثر در زمان تحویل آثار به دبیرخانه پرسش مهر الزامی است.

- هر شرکت کننده فقط مجاز به شرکت در یک رشته فراخوان می‌باشد.

- شرکت دانش‌آموزان به صورت مختلط (دختر و پسر) در رشته‌های گروهی ممنوع می‌باشد. همچنین دانش‌آموزان علاقمند به فعالیت گروهی در هر پایه تحصیل می‌توانند فقط در گروه‌های چهارگانه مذکور در زمینه‌ی این شیوه نامه شرکت نمایند.

- حق الزحمه داوران و عوامل اجرایی براساس آخرین آیین‌نامه حق‌الزحمه مسابقات فرهنگی و هنری قابل پرداخت است.

- جوایز برگزیدگان مرحله منطقه / شهرستان و استان از محل اعتبارات سازمان آموزش و پرورش استان قابل پرداخت است.

- هریک از آثار الزاماً باید دارای شناسنامه مطابق فرم پیوست باشد، در غیر این صورت اثر دریافت نخواهد شد.

- آثار همکاران فرهنگی به صورت مستقیم در دبیرخانه استان داوری خواهد شد. لذا این آثار داوری مرحله منطقه‌ای نخواهند داشت.

- در خلق آثار ذکر منابع و مآخذ به صورت کامل و دقیق (عنوان منبع - مؤلف - مترجم - ناشر و...)

الزامی است و به آثاری که در آنها از دیگر منابع خودداری شود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.

- آثار ارسالی به دبیرخانه مرکزی پرسش مهر عودت داده نخواهد شد.

- کلیه آثار گروه‌ها (دانش‌آموزان، فرهنگیان، آموزشیاران نهضت سوادآموزی، دانش‌جویان)، می‌بایست از طریق ستاد پرسش مهر استان به دبیرخانه مرکزی ارسال شود و دبیرخانه مرکزی هیچ اثری را مستقیم دریافت نخواهد کرد.

ی- زمان‌بندی و نحوه اجرا

از زمان اعلام فراخوان تا مورخ ۸۶/۱/۲۰	مرحله اول (سطح مدارس)
از مورخ ۸۶/۱/۲۱ لغایت ۸۶/۲/۲۰	مرحله دوم (منطقه شهرستان)
از مورخ ۸۶/۳/۳۱ لغایت ۸۶/۴/۳۰	مرحله سوم (سطح استان)
از مورخ ۸۶/۳/۳۱ لغایت ۸۶/۴/۳۱	مرحله چهارم (داوری کشوری)
متعاقباً اعلام خواهد شد.	مرحله پنجم (کنگره‌نهایی)
	ک- ارزشیابی:

داوری آثار براساس فرم‌های پیوست و ارزشیابی از فرایند اجرای پرسش مهر در استان‌ها و مناطق براساس فرم‌های وجداول ارزشیابی شیوه‌نامه اجرایی فراخوان پرسش مهر ۵ خواهد بود.

ل- ملاک‌ها و معیارهای ارزشیابی:

- تشکیل ستاد اجرایی و برگزاری جلسات مستمر
- اطلاع رسانی به موقع به شهرستان‌ها، مناطق، نواحی و مدارس (ارسال بخشنامه، شیوه‌نامه، پوستر، برگزاری جلسات توجیهی و...)
- هماهنگی با رسانه‌های گروهی جهت انعکاس مطلوب برنامه‌های فراخوان (صدا و سیما، جراید و...)
- جذب امکانات و اعتبارات حمایتی و پشتیبانی لازم
- ارتباط موثر با سایر ادارات و سازمان‌ها و ارگان‌های بخشی و فرابخشی
- انجام تبلیغات لازم (پلاکارد، آویز، تراکت و...)
- شناسایی و جذب نیروهای انسانی کارآمد
- بررسی اثر بخشی طرح فراخوان در قالب پروژه تحقیقاتی
- برنامه‌ریزی به منظور جلب مشارکت فعال دانش آموزان و فرهنگیان
- ابداعات و ابتکارات و خلاقیت‌ها
- تنظیم گزارش جامع ارزشیابی و ارسال آن قبل از برنامه همایش کشوری
- ارزیابی گروه‌های بازدیدی از عملکرد استان
- گزارش‌های ارسالی از عملکرد فعالیت‌ها و برنامه‌های انجام شده. ۸۵/۸/۲۲

مهرس ۱

دبیرخانه فراخوان پرسش مهر ۷

وزارت آموزش و پرورش